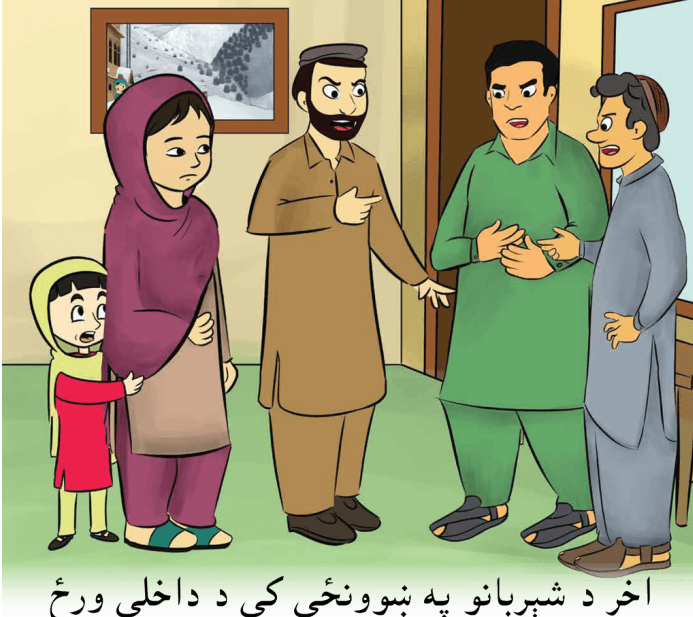

شپريانو په کور کي د ټولو نه کشره وه- هغه
د خپل مور پلار او د دوؤ وروڼو د سترگو
تور وه- د هغې دواړو وروڼو په ښوونځي کي
سبق وئيلو- کله چې به دهغې وروڼه ښوونځي
ته ولاړل نو هغې به پلار ته وئيل! ”باباجانه
زه به کله ښوونځي ته ځم؟“ بابا به ورته په
ډېره مينه وئيل، ”زما بچي! بس دلرو ورځو
خبره ده، بيا به مور تاسي په ښوونځي کي
داخه کړو-“

آخر د شېربانو په بنوونځي کي د داخلې ورځ
راغله- هغه د مور پلار سره لا د کوره باندي
نه وه تللی چي کاکا او ماما ئې راغلل- هغوی
چي د شېربانو د بنوونځي د داخلې نه خبر
سول نو حق حېران سو- او وې وئیل! چي زموږ
په خاندان کي نو انجونې کله په بنوونځي کي
سبق وائي-

د شېربانو بابا ووئيل! "چي هر څه كنبيرېږي خو
زه به خپله بچۍ په بنوونځي كې داخلووم-
څنگه چي ئې وروڼه بنوونځي ته ځي دغسې
به دا هم ځي" - هم دا ډول شېربانو بنوونځي
ته روانه سوه- هغې ښه په مينه سبق ويئلي-
هغه پنځم ټولگي ته ورسېده-

ماڻھام ماما ڊپر په خٺيم د باندې خخه ڪورته
راغلو- او په الماری کي ٽي کاغذونه لٽيون
پپل ڪڍو- مامي ته ٽي وٽيل چي په الماری کي
د هغه د گادي کاغذونه وو- ڪه ۽ نه موندل
سول نو ڊپر تاوان به وسي- مامي ووتيل،
”وی خدایه! ما خو ٽول کاغذونه وسوزول-“
ماما په دواږو لاسونو سر ونيوه او هو دا خه
وسول؟

په دې کي شېربانو څه کاغذونه راوړل او
ماما ته ئي ووئيل! ”ماماجان! تاسو وگورئ
دا خو به نه وي؟“ ماما چي وکتل نو وئي
وئيل، ”هاو بچی هم دا دي- دا تا چيري و
موندل؟“ شېربانو وئيل! ”مامی چي د گلاب
قلارولو له دننه ولاړه نو ما کاغذونه ولوستل
چي چيرته ضروري کاغذونه خو پکي نسته-“
ماما ووئيل! ”شکر دی چي په کور کي ته وې
کني نو زما خو به ډېر تاوان سوی و-“

یو خو ورځې وروسته شپربانو کره د لویې اختر
بلنه وه- د کاکا او ماما کورنۍ هم راغلي
وه- د شپربانو مور خوندور خوراکونه پخ
کړي وو- ټولو ماشومانو په خوراک څښاک
او په لوبو ټوقو ورځ تېره کړه- ما بنام لوی
واړه گپ شپ ته کښیناستل-

ماما ڊپر په مینه شېربانو ته ریغ ورکړل- بانو
بچی! د بنوونځي سبق دې څنگه روان دی-
بانو ورته ووئیل، ”ماما جی! زه خپل ټولگي
کي په لومړۍ نمبر راغلي یم-“ ماما د هغې
په سر لاس کښیښوده او وې وئیل، ”شاباس!
دا واخله د اختر پېسې او ورسره د لومړۍ
راتلو انعام-“

ڪاڪا چي د شپربانو او ماما تر مينڃه دا
خبري واورپدي نو ڊپر چپران سو- د ماما
ڇخه ٿي پوڻستنه وڪره- ”وروره! ته هم د شپربانو
بنوونجي ته په تلو خوشحاله ٿي“ - ماما ورته
د کاغذونو هغه قيصه وڪره- ڪاڪا ٿي چي دا
واورپدل نو ڊپر خوشحاله سو- دوارو په يو
بغ ووييل! نن ڇخه وروسته به مون هم خپلي
لونه بنوونجي ته لپرو-

بله ورخ د شېربانو ماما او کاکا دواړو په
ماجت کي له مانحۀ وروسته د ملا صاب
خلکو ته د انجونو د زده کړي گټي بياني
کړې- هغوی ووتیل چي د انجونو زده کړه
ضروري ده- دې سره به زموږ د خپل کلي
انجلی ډاکټراني او استاذاني سي- ټولو
په خوشحالی ووتیل بیخي سمه ده- موږ به
خپلي انجونې په بنوونځي کي ضرور داخلوو-

د شېربانو مور د کلي بنځې د باران خواست
د پاره خپل کور ته راغونښتي وې- هغوئ د
بنوونځي استاذه مس پلوشه هم راغونښتي وه
چي بنځو ته نصيحت وکړي چي خپلې لونه په
بنوونځي کي داخلي کړي- ټولو ووئيل چي د
هغوئ په خپله هم ډېر شوق ؤ چي د بنوونځي
سبق ووايئ خو په هغوئ وخت تېر دی- اوس به
هغوئ خپلې لونه ضرور په بنوونځي کي داخلي-

په ماجت کي اعلان وسو چي په بنوونځي کي
د انجونو داخلي پېل سوي دي- ټولو ميندو
او پلرو خپلې لويه بنوونځي ته راوستې-
د شېربانو مامي او ټينداري هم خپلې لويه
د داخلي د پاره راوستې- مس پلوشه نن د
خوشحالي په جامو کي نه ځائېده ځکه چي نن
په بنوونځي کي ډېرو انجونو داخله واخسته-

بگ بکس

د دوهم جماعت د پاره

پاکستان ریډنگ پراجیکټ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پینځه کلن پروگرام د ۷۰ جی، د بین الاقوامی ترقی دپاره امریکائی اداره (USAID) په مدد سره چلیږي. د دې پروگرام مقصد په پاکستان کې د صوبائی او علاقائی تعلیمی محکمو په تعاون سره د دوه کونکيو د لوستلو مهارتونه ښه کول دي. په دې لړکښې پاکستان ریډنگ پراجیکټ د زده کونکيو د پښتو لوستلو مهارتونو د پرمختگ دپاره مختلف تکنیکي، تعلیمی او د ښوونې مواد تیار کړي دي.

بگ بکس ددې تعلیمی موادو یو مهمه برخه ده. د 24 هفتو د پاره 12 بگ بکس لیکلې شوي دي. یو بگ بک په دوه هفتو کې لوستلې شي. استاذان به دا بگ بکس د 'اوچت اواز' په طریقه لولي. د هر بگ بک په وروستی مخ د استاذانو د پاره ددې هفتې د لوستلو مهارتونو سرگرمی ورکړي شوي دي. استاذان دې په هفته کې دوه ورځې دا سرگرمی ضرور وکړي. د بگ بک لوستلو په وخت د دې خبرې خیال وساتئ چې ماشومانو ته ټوله قیصی او ورولی شي. د دې کتابونو لیکلو په وخت مختلف اصول د نظر لاندې ساتلې شوي دي. مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ذهني سطح، ساده او مناسب ټکي او د ماشومانو دلچسپي برقرار ساتلو د پاره واضحه تصویري ځاكي پيش کول وغیره.

د دې محنت په نتیجه کې به استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونه مشلاً صوتي اگهي، د غږنو علم، د ټکیو ذخیره، د لوستلو رواني، او د تفهیم صلاحیتونو ته وده ورکړي شي. دا کتابونه به په خصوصي توگه د لټبرپښو برخه وي چې رانلونکي ماشومان ترې هم گټې تر لاسه کړي او د پښتو په لوستلو کې به د دلچسپي، د سلسله هم روانه وي. موثره هیله لرو چې د بې اړ بې دا محنت د بلوچستان په پرائمري سکولونو کې د لوستلو معیار ښه کولو کې معاون ثابت شي.

پاکستان ریډنگ پراجیکټ کې لاندیني تعلیمی او د ښوونې مواد شامل دي:

- تې اې چې ماډیولز
- سېقي منصوبې
- ویدویوز
- بگ بکس
- فلپین کارونه
- د اړکانو چارټونه

د چاپی په وخت د دې موادو د هر قسمه غلطی نه د پاک ساتلو د پاره په زړه پورې کوشش شوی د ۷۰ بیا هم که چېرې د لوستلو په وخت تاسو ته په دې ځه قسمه غلطی ښکاره شوه نو مهرباني وکړئ د دې باره کې زړ تر زړه د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ضلعي یا صوبائی دفترونه خبر کړئ. د دې تعاون د پاره به موږ ستاسو مننه کوؤ.

د استاذانو د پاره لارښوونې

پاملارنه استادان دي هرڅو ماشومانو ته ټوله قېصه اوږو او په لاندیني لارښوونو دي عمل کوي.

د دویمه ورځ (د ارکانو مشق)

تر لوست وروسته

کېدې سې چې ستاسو په ټولگي کې ځینې داسې لوستونکي هم وي چې مورنۍ ژبه یې پښتو نه وي. دا لاندیني سوالونه یوځای د دغو لوستونکو څخه وپوښئ.

« په سر پایه عنوان "شیربانو" ته اشاره وکړئ او پوښتنه وکړئ، ناسو خپله ژبه کې دي نه څه وايي؟ »

« په ورومۍ مخ ته صوفۍ څنگ وریښکاره کړئ او پوښتنه وکړئ، ستاسو ژبه کې دي نه څه وايي؟ »

« په پنځم مخ جملې "وی خدایه، ما خو لول کاغذونه و سوزول، ولولن او ماشومانو ته به خپله ژبه کې دا جمله د لوستلو وړوایاست؟ »

« په اتم مخ ودرېم او جمله د نازانو او د لب و لهجې کښته پورته والي (ډرېم) سره ولولئ، ماما چې زه خپل کلاس کې اول راغلي يم، ماشومانو ته به خپله ژبه کې دا جمله د لوستلو وړوایاست؟ »

« ماشومانو سره هم یوځای ټکي جوړ کړئ، لکه: بانو، شانو، ټکي، مور، مینه، روان، ډېر »

لومړۍ ورځ

خبرې اثرې پېښ گوښې او زاړه معلومات،

تر لوستلو مخکې

« ماشومانو ته د قېصه د سرپايې ټوډلو په وخت پوښتنه وکړئ،
 « د قېصه سر پایه ناسو ته د قېصه په هکله څه بڼایي؟
 « د قېصه سرخط په څه وي؟ »

د لوست په مینځ کې

« د دویم مخ د عکس ټوډلو په وخت پوښتنه وکړئ، په قېصه کې د ټو ماما او ټکا ټکا ولي په قېصه کې ښکاري؟
 « د شپږم مخ د عکس وښاین او پوښتنه وکړئ، ستاسو په خیالي ماما له به به د کاغذونو په لاس ورسې او که نه؟ څنگه؟ »

تر لوست وروسته

« خپلې مرضۍ د دوو سوالونو پوښتنه وکړئ.
 « پنځم مخ وښاین او ماشومانو ته پوښتنه وکړئ چې په دې کې څومره کرښې دي. د دې مخ ورومۍ او آخري ټکي وښاین.
 « د شیربانو څو وروڼه دي؟ »

د درېیمه ورځ

خلوره وروسته

« تر لوست وروسته
 « د شیربانو ماما او تره هغه د ښوونځي نه ولي منع کوله؟
 « که ناسو څوک د ښوونځي نه منع کوي نو ناسو به څه کون؟
 « شیربانو ولي بلل، په ښوونځي کې داخلوله؟
 « د شیربانو ماما د هغې نه ولي خوشحاله سو؟
 « د شیربانو کورنۍ ښوونځي کې داخلې د پاره د کلي جینکو له څه وکړل؟
 « ستاسو په ښوونځي کې داسې اچلې شته چې ښوونځي نه تلئ څي؟ ناسو به د هغې ښوونځي نه تلو د پاره څه کوئ؟
 « که شیربانو له لوستل نه ورننۍ نو د ماما کاغذونه به څه کېدل؟
 « په دې قېصه کې درکړي شوي واقعات بیا وروایاست. »

د درېیمه ورځ

څېره الفاظ، مورنۍ ژبه د ماحول ژبه،

« تر لوست وروسته
 « په دویم مخ جملې "حق حیران سو" مطلب "غصیه لگېدل" استعمال کړئ او یو مثال ورکړئ لکه "ماما چې ناڅایه د کراچي نه راغلو نو مور ورته حق حیرانه پاتې سو" - اوس ماشومانو ته وروایاست چې د دې ټکي نه نورې جملې جوړې کړي.
 « په پنځم مخ جملې "وی خدایه" مطلب دی، په څه غلط کار خو اړینې کېدل کول لکه، وئ خدایه، ما خو په یسې خلاصه پرېښې وده، اوس ماشومانو ته وروایاست چې "زای خدایه" په جملو کې استعمال کړي. »

www-pakreading-org

This publication is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID)- It is produced by the USAID-funded Pakistan Reading Project in collaboration with the provincial/regional government. The contents are the sole responsibility of the project and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

د دې موادو خپورونه د امریکایي خلکو په مرسته د امریکایي ښار الاوامي فرس ادارې په لاس ممکن سوي دي. دا مواد یو ایس اېډ، پاکستان ریډنگ پراجیکټ او صوبایي علاقوي حکومتونو په مرسته د تړاوک سوره تیار کړي دي. د دې موادو ټوله اړه واری د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ده او دا خبروې نه دي چې دا یو ایس اېډ یا د امریکایي حکومت د نظریي څانګې سوي دي.